

ZAČETNI SEMINAR ZA VODJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN

IZKUŠNJE IZ SEZONE 2010/2011

SUZANA VAUPOTIČ

Že kar nekaj časa je minilo, odkar je generacija začetnih seminaristov 2010/2011 končala seminar, namenjen pridobitvi naziva strokovni vodja odrasle folklorne skupine. Namenjen je bil vodjem folklornih skupin v kulturno-umetniških društvih in njihovim perspektivnim kadrom, ki bi v prihodnje lahko prevzeli strokovno ali vodstveno delo v folklorni skupini.

Začetni seminar za vodje otroških folklornih skupin.
(Foto: Metka Knific, Ljubljana, 13. 2. 2011.)

V uvodnem razpisu je bilo zapisano, da seminar omogoča pridobitev širokega znanja, ki je danes nujno potrebno za uspešno usmerjanje in vodenje odrasle folklorne skupine, in da se je na njem mogoče okvirno seznaniti z večino prvin, ki jih folklorne skupine vključujejo v svoje programe, in sicer od plesne, glasbene in oblačilne dediščine do s plesom povezanih šeg in navad in še marsičesa drugega. Prav tako s tem, kako vse te vsebine prenašati na oder in v sodobnost.

Začetni seminar za vodje otroških folklornih skupin.
(Foto: Metka Knific, Ljubljana, 13. 2. 2011.)

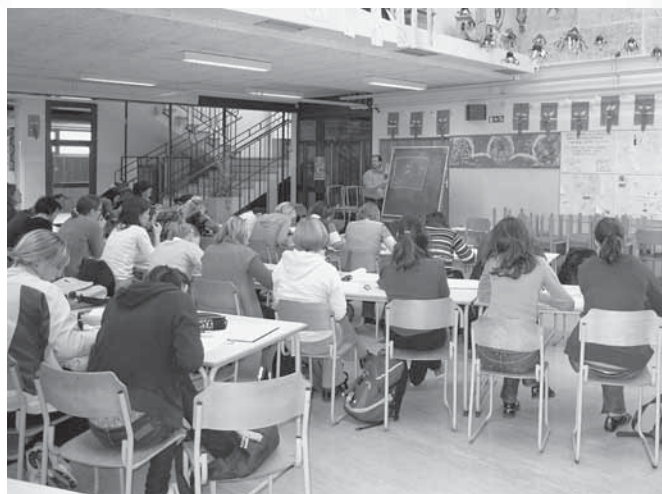

Začetni seminar za vodje otroških folklornih skupin.
(Foto: Metka Knific, Ljubljana, 13. 2. 2011.)

Najpomembnejši podatek za predsednico društva, v katerem sem aktivna, torej društva Prleških babic, je bil ta, da se lahko na seminar prijavijo tako začetniki, kot tudi tisti, ki so obiskovali območne ali regijske seminarje. Društvo Prleških babic deluje 12 let, pod svoje okrilje pa je vzelo med drugim tudi folklorno skupino Veseli Prlek, ki deluje že 30 let. Ker je bila v zadnjih letih folklorna skupina manj dejavna, se je predsednica skupaj z vodstvom društva odločila, da pošlje izobraževati nekoga, ki bi njihovo delo v prihodnje lahko kakovostneje usmerjal.

Sama sem vedno občudovala ples, vendar se nikoli nisem priključila folklorni skupini in v njej zaplesala. Bila sem mnenja, da imam dve levi nogi in da ples tako ali tako ni zame. Čeprav sem si potihem vedno želela plesati v folklorni skupini, tega nikoli nisem upala izreči naglas, zato sem se pobude predsednice, da bi se usposobila za vodenje folklorne skupine, nadvse razveselila. Prijavila sem se na seminar in bila sprejeta.

Z veseljem sem se podala na pot spoznavanja plesnega in z njim povezanega izročila ter si obetala novih znanj in spretnosti. Oktober 2010, ko smo se začetni seminaristi srečali prvič, je bil hitro tukaj in tudi tako pričakovani konec tedna, ko se je začelo zares. Šele v samem uvodu sem natančno izvedela, kako bo seminar potekal, kaj se od nas pričakuje in kakšno obveznost smo si naložili tisti, ki smo se na to pot podali.

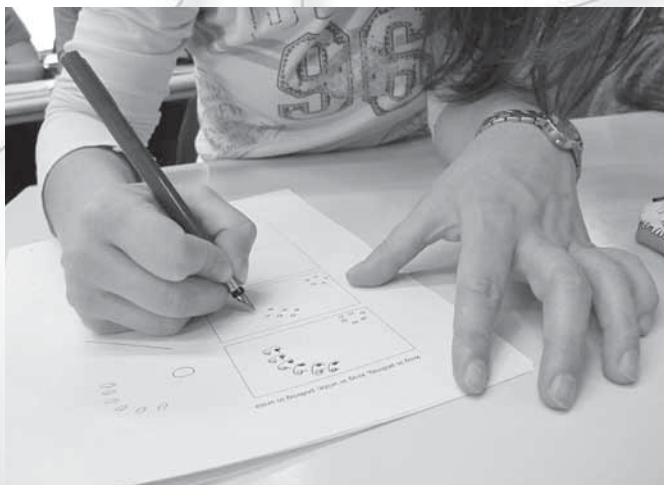

Začetni seminar za vodje otroških folklornih skupin.
(Foto: Metka Knific, Ljubljana, 13. 2. 2011.)

Pravzaprav je bilo vsaj na prvem predavanju zastrašujoče, kajti seminaristi smo zaslužili, da pot do cilja ne bo povsem preprosta. Sledila so predavanja in vaje, kjer smo zelo zanimivo in poučno spoznavali, kako lahko plesalce ogrevamo in njim in sebi razvijamo plesnost ter nabiramo kondicijo. Čeprav so bile vaje videti preproste in zabavne, so v svojem bistvu zelo kompleksne. Vsaka mišica telesa se je ogrela – ne le noge, ampak celo telo. Še isti dan smo spoznavali skupinske plesne. Celotno vrsto jih je bilo, in če povem po pravici, sem si od teh plesov zapomnila le enega. Bilo jih je preveč naenkrat in udeleženci, mnogi nevajeni rednega plesanja, smo bili po štirih urah plesanja izčrpani, brez moči

Začetni seminar za vodje otroških folklorne skupin.
(Foto: Metka Knific, Ljubljana, 13. 2. 2011.)

Začetni seminar za vodje otroških folklorne skupin.
(Foto: Metka Knific, Ljubljana, 13. 2. 2011.)

in smo samo še čakali, da bo tega končno konec. Tako je minil prvi dan seminarja. Rezultat: petinpolurno plesanje, veliko novih informacij in ugotovitev, da sem popolnoma brez kondicije. Že drugi dan seminarja smo se srečali s kinetografijo. Kaj sploh je kinetografija, sem se spraševala, ko sem dobila urnik prvič v roke. Dobro, da obstaja internet in si lahko določene pojme hitro razjasniš in ni treba več iskati po leksikonih. Tako se je začelo, kinetografija. Verjetno med vsemi nami začetek spoznavanja te snovi sploh ni bila zastrašujoča. »Saj teh par znakov si bomo menda ja zapomnili,« smo se prepričevali vsaj nekateri. Po prvem

Začetni seminar za vodje otroških folklorne skupin.
(Foto: Metka Knific, Ljubljana, 13. 2. 2011.)

predavanju dr. Rebeke Kunej je bila kinetografija videti res zelo preprosta in zanimiva. Vendar smo z vsakim novim predavanjem izvedeli še več znakov in postalo je čedalje bolj zapleteno. Vedno bolj smo se zavedali, da se bomo pri kinetografiji res morali usesti za mizo in temo dobro preštudirati.

Sledilo je spet praktično delo. Prvi dve uri z Mirkom Ramovšem. Začeli smo z ogrevanjem in prvimi koraki visokega ali prvega reja. In nekako tako so potekali vsi seminarji. Vsakokrat kinetografija, ljudski plesi, razvijanje plesnosti in nato spoznavanje kostumiranja folklorne skupin, oris ljudskega plesa, učenje ljudskih pesmi, spoznavanje oblačilne kulture, postavljanje plesa na oder ... Praktično delo me je vsakokrat razveselilo, saj sem spoznala vedno nove korake, nove plesne. Čeprav moram priznati, da sem po vsakokratnem seminarju rabila vsaj še teden dni, da sem se odpočila. Vendar je bilo vredno tega in danes mi nikakor ni žal, da sem se spoprijela z novim izzivom. V času seminarja sem vsakokrat spoznala kakega novega predavatelja – strokovnjaka na svojem področju. Meni sicer imena, ki so bila napisana že v razpisu, niso kaj veliko povedala, saj sem šele začetnica v tej dejavnosti, vendar so se med udeleženci seminarja kaj hitro slišale pohvale glede njihovega dela in tudi kritična stališča o tem ali onem vprašanju.

Začetni seminar za vodje otroških folklorne skupin.
(Foto: Metka Knific, Ljubljana, 13. 2. 2011.)

Začetni seminar za vodje odraslih folklornih skupin.
(Foto: Metka Knific, Ljubljana, 13. 2. 2011.)

Tako sem in smo imeli priložnost spoznati poleg že omenjenih še Rastka Samca, Vasjo Samca, Adriano Gaberščik, Katarino Šetinc, Metko Knific, Janjo Žagar, Tadejo Pance in seveda Bojana Knifica, ki je ves čas seminarja skrbel za organizacijo in na predavanjih in vajah predstavljal nekatere teme.

Kot sem jasno začutila, je bil seminar za začetnika zelo naporen. Zame, ki pred seminarjem nisem plesala in sem imela o sebi mnenje, da imam dve levi nogi, še posebej. Vse, kar sem izvedela,

Začetni seminar za vodje odraslih folklornih skupin.
(Foto: Metka Knific, Ljubljana, 13. 2. 2011.)

Andraž Trampuš. (Foto: Metka Knific, Ljubljana, 13. 2. 2011.)

je bilo novo, od korakov, pesmi, postavljanja plesa na oder do oblek, petja ... in še marsičesa. Spoznala sem veliko plesov, ki jih verjetno nikoli več ne bom plesala, ker jih v našem okolju niso poznali in ker si folklornih kostumov, ki bi omogočali njihovo odrsko izvedbo, v naši skupini zaradi finančnega zaloga ne bomo mogli nikoli zagotoviti. Bilo mi jih je zanimivo spoznati in mogoče bom vsaj katerega od njih kdaj pokazala članom naše folklorne skupine.

A v moje razmišljanje se je postavilo že na začetku vprašanje, ali ne bi bilo bolje, da bi bilo več poudarka na plesih iz mojega/našega okolja? Ali ne bi bilo bolje, da bi tovrstni seminarji potekali po regijah, saj bi s tem lahko več poudarka namenili posameznim različicam plesov, ki jih skupine plešejo? Toda izobražujemo se za strokovne vodje odraslih folklornih skupin, kar pomeni, da moramo imeti vpogled v širši prostor, zato je prav, da smo poučeni o plesih z vsega slovenskega ozemlja.

In kako je, ko se kot čisti začetnik prijaviš na ta seminar? Občasno je bilo zelo težko, saj je nekaterim drugim tekel korak, kot je treba, jaz pa sem imela veliko težav že pri povsem preprostih korakih zibenshrita, šotiša, kosmatače itd. Vendar sem ujela ritem in korak. Mogoče kdaj boljše, kdaj slabše. In zmogla sem.

Zdaj, ko je seminar končan, redno plešem v naši folklorni skupini in verjemite ali ne, po prvih vajah me je kar nekaj plesalcev vprašalo, ali res plešem prvič. Pridobila sem občutek za ritem, sledenje glasbi in občutek za hitro ter natančno opazovanje korakov in gest.

Prav zanimivo se mi je zdelo, da je bila na seminarju tako pisana množica različno starih udeležencev – od mladostnikov do starejše generacije –, ljudi različnih znanj – od začetnikov do izkušenih plesalcev –, poklicev ... Tudi v tem pogledu sem se čudila. Res je, da se mladi hitro učijo, a vendarle, ali zmorejo in znajo uveljaviti pedagoške pristope, voditi skupino kot celoto in navsezadnje imeti odločilno besedo pri sprejemanju pomenih odločitev? Predvidevam, da koraki v to smer niso preprosti, kakor v celoti ni preprosto delo, s katerim se ukvarjamo.

Začetni seminar za vodje odraslih folklornih skupin je vsem dal veliko pozitivno usmerjenih pogledov, napotkov, idej, novih zamisli, prijateljstev. Navsezadnje nas je strokovnost pripeljala do tega, da na ljudsko izročilo gledamo v drugi luči in da se zavedamo poslanstva folklorne dejavnosti.